

УДК 616-053.8:616.311.2-002

DOI <https://doi.org/10.35220/2078-8916-2023-49-3.8>

В.Б. Пиндус,

кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри терапевтичної стоматології
ВПНЗ «Львівський медичний університет»,
вул. В. Поліщука, 76, м. Львів, Україна, індекс 79018,
pyndus@gmail.com

Н.В. Малех,

кандидат медичних наук, старший викладач кафедри
дитячої стоматології
ВПНЗ «Львівський медичний університет»,
вул. В. Поліщука, 76, м. Львів, Україна, індекс 79018,
malekh.nadya888@gmail.com

ОЦІНКА СТАНУ ТВЕРДИХ ТКАНИН ЗУБІВ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ РІЗНИМ СТУПЕНЕМ УРАЖЕННЯ ТКАНИН ПАРОДОНТУ

Дослідження присвячене вивченню стану твердих тканин зубів у пацієнтів із різним ступенем ураження тканин пародонту. У дослідженні брали участь 63 пацієнти 35-60 років із різним ступенем ураження тканин пародонту які були оглянуті на базі стоматологічної поліклініки № 1 м. Львів. Пацієнтів було поділено на різні вікові групи: 35-39, 40-49 і 50-60 років. Для оцінки стану твердих тканин зубів використовували індекси КПВз, КПВп і їх структуру (карієс, пломба, видалення, ускладнений карієс). Статистично значущу відмінність між альтернативними кількісними ознаками з розподілом, відповідним нормальному закону, оцінювали за допомогою t-критерію Стьюдента. Різницю вважали статистично значущою при $p < 0,01$. Результати вказують на необхідність більш детального дослідження факторів, що впливають на стан твердих тканин зубів у пацієнтів з пародонтитом. Врахування отриманих даних стану твердих тканин зубів є важливим етапом у розробці лікувально-профілактичних заходів для пацієнтів із різним ступенем ураження тканин пародонту. Відповідно до результатів дослідження, можуть бути розроблені індивідуальні підходи до профілактики та лікування кожного пацієнта залежно від віку та статі.

Ключові слова: дорослі, стоматологія, епідеміологія, інтенсивність карієсу, пародонтит.

V.B. Pyndus,

Candidate of Medical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department
of therapeutic dentistry
HPEI "Lviv Medical University",
76 Polishchuk street, Lviv, Ukraine, postal code 79018,
pyndus@gmail.com

N.V. Maleh,

Candidate of Medical Sciences,
Senior Lecturer at the Department of Pediatric Dentistry
HPEI "Lviv Medical University",
76 Polishchuk street, Lviv, Ukraine, postal code 79018
malekh.nadya888@gmail.com

ASSESSMENT OF THE CONDITION OF HARD TISSUES OF TEETH IN PATIENTS WITH VARYING DEGREES OF PERIODONTAL TISSUE DAMAGE

The study is devoted to the study of the state of hard tissues of teeth in patients with varying degrees of periodontal tissue damage. The study involved 63 patients aged 35-60 years with varying degrees of periodontal tissue damage who were examined at the dental clinic № 1 in Lviv. The patients were divided into different age groups: 35-39, 40-49 and 50-60 years old. To assess the condition of hard dental tissues, the indices DMFT, DMFS and their structure (caries, filling, missing teeth, and complicated caries) were used. A statistically significant difference between alternative quantitative features with a distribution corresponding to the normal law was evaluated using the Student's t-test. The difference was considered statistically significant at $p < 0.01$. The results indicate the need for a more detailed study of the factors influencing the condition of hard tissues of teeth in patients with periodontitis. Taking into account the data obtained on the state of hard dental tissues is an important step in the development of treatment and prevention measures for patients with varying degrees of periodontal tissue damage. According to the results of the study, individual approaches to the prevention and treatment of each patient can be developed depending on age and gender.

Key words: adults, dentistry, epidemiology, caries intensity, periodontitis.

Захворювання тканин пародонту являють собою групу індукованих бактеріальною мікрофлорою хронічних запальних уражень опорних структур зубів і характеризуються прогресуючим руйнуванням усього періодонта, що включає як м'які, так і тверді тканини, тобто ясна, цемент, періодонтальну зв'язку та альвеолярну кістку [1]. Причиною ЗП є неконтрольована запальна реакція на стійку колонізацію патогенними мікроорганізмами зубоясенних країв і ясенної щілини [2]. Захворювання пародонту є однією з найпоширеніших у світі груп захворювань. При цьому важка форма пародонтиту посідає шосте місце за поширеністю у світовій популяції в загальному рейтингу порушень стану здоров'я [3]. Серед дорослого населення США поширеність гінгівіту варіює в межах 50-94 %, залежно від використовуваного клінічного визначення цієї форми захворювання [4]. У 2019 році зареєстровано близько

1,1 мільярда випадків важкого пародонтиту, що зачіпає приблизно 15 % глобальної популяції [5].

Пародонтит є захворюванням, яке впливає не тільки на стан тканин пародонту, але й ширше – на загальний стоматологічний статус пацієнтів. Захворювання має важливі соціальні та економічні наслідки, оскільки може призвести до втрати зубів і, як результат, до зниження якості життя та працездатності.

Оцінка стоматологічного статусу пацієнтів з пародонтитом є важливим елементом дослідження даного захворювання. Вона включає в себе аналіз стану твердих тканин зубів, стану тканин пародонту та гігієни порожнини рота.

Отже, проведення досліджень стану твердих тканин зубів у пацієнтів із різним ступенем ураження тканин пародонту є важливим для забезпечення їхнього здоров'я та якості життя. Результати таких досліджень можуть допомогти розробити ефективні методи профілактики та лікування захворювань, що пов'язані з ураженням твердих тканин зубів у пацієнтів з пародонтитом.

Метою даного дослідження було вивчення стану твердих тканин зубів у пацієнтів із різним ступенем ураження тканин пародонту.

Матеріал та методи дослідження. У дослідженні брали участь 63 пацієнти 35-60 років із різним ступенем ураження тканин пародонту які були оглянуті на базі стоматологічної поліклініки № 1 м. Львів. Пацієнтів було поділено були розділені на різні вікові групи: 35-39, 40-49 і 50-60 років.

Для оцінки стану твердих тканин зубів використовували індекси КПВз, КПВп і їх структуру (карієс (К), пломба (П), видалення (В), ускладнений карієс (Ускл)).

При статистичній обробці отриманих результатів використовувалася комп'ютерна програма STATISTICA 6.1. для оцінки їхньої достовірності та похибок вимірювань. Статистично значущу

відмінність між альтернативними кількісними ознаками з розподілом, відповідним нормальному закону, оцінювали за допомогою t-критерію Стьюдента. Різницю вважали статистично значущою при $p < 0,01$ [6].

Результати та їх обговорення. Результати проведеного дослідження стану твердих тканин зубів у досліджуваних пацієнтів із різним ступенем ураження тканин пародонту представлено в таблиці 1.

Спостерігаючи дані таблиці, можна побачити, що показники КПВз та КПВп зростають із віком у обох статей. Однак, необхідно відзначити, що жінки віком 50-60 років мають значно вищі показники КПВз та КПВп, порівняно з чоловіками того ж вікового діапазону. Це може свідчити про більш виражені ураження твердих тканин зубів у жінок цього віку.

Можна побачити, що жінки 35-39 років мали найнижчий показник карієсу (К) порівняно з чоловіками. Проте, їхній показник пломб (П) був вищий. Це може свідчити про те, що жінки цього вікового діапазону активніше лікують свої зуби.

При цьому, показник ускладненого карієсу був найвищий у чоловіків 30-39 років. З іншого боку, жінки того ж вікового діапазону та жінки 50-60 років не мають ускладнень взагалі, що може вказувати на кращу доглядальність жінок або вчасне лікування.

Також можна припустити, що різниця в показниках між статтями та віковими групами може бути пов'язана із різницею в звичках догляду за ротовою порожниною, доступу до медичних послуг, а також соціальними та культурними факторами.

Висновки.

1. Результати вказують на необхідність більш детального дослідження факторів, що впливають на стан твердих тканин зубів у пацієнтів з пародонтитом.

Таблиця 1

Інтенсивність ураження твердих тканин зубів у пацієнтів із різним ступенем ураження тканин пародонту, $M \pm m$

Показники		КПВз	КПВп	К	П	В	Ускл
Група							
35-39 років	ч	12,22±1,13	13,33±1,27	1,78±0,18	9,78±1,02	1,78±0,14	0,44±0,04
	ж	11,56±1,02	13,11±1,19	0,89±0,09	10,11±0,95	2,11±0,19	0,00
40-49 років	ч	14,67±1,24	15,92±1,52	1,58±0,11	12,00±1,22	2,33±0,22	0,08±0,01
	ж	14,67±1,17	15,67±1,48	1,17±0,14	11,42±0,87	3,08±0,29	0,08±0,02
50-60 років	ч	15,81±1,49	16,38±1,66	1,94±0,21	11,06±1,12	3,38±0,31	0,31±0,08
	ж	20,20±1,74	20,20±1,92	0,40±0,07	14,60±1,31	5,20±0,42	0,00

2. Врахування отриманих даних стану твердих тканин зубів є важливим етапом у розробці лікувально-профілактичних заходів для пацієнтів із різним ступенем ураження тканин пародонту. Відповідно до результатів дослідження, можуть бути розроблені індивідуальні підходи до профілактики та лікування кожного пацієнта залежно від віку та статі.

Література:

1. Clark, D., Kotronia E., & Ramsay, S.E. (2021). Frailty, aging, and periodontal disease: Basic biologic considerations. *Periodontol.*, 2000, 87,143-56.

2. Könönen, E., Gursoy, M., & Gursoy, U.K. (2019). Periodontitis: A Multifaceted Disease of Tooth-Supporting Tissues. *J Clin Med*, 8,1135. 2

3. Kassebaum N,J., Bernabém E., Dahiya M., & et al. (2014). Global burden of severe periodontitis in 1990-2010: a systematic review and metaregression. *J Dent Res*, 93, 1045-53.

4. Li, Y., Lee, S., Hujoel, P., Su, M., Zhang, W., Kim, J., Zhang, Y.P., & DeVizio, W. (2010). Prevalence and severity of gingivitis in American adults. *Am J Dent*, 23(1), 9-13.

5. Chen, M.X., Zhong, Y.J., Dong, Q.Q., & et al. (2021). Global, regional, and national burden of severe periodontitis, 1990–2019: An analysis of the Global Burden of Disease Study 2019. *J Clin Periodontol*, 48, 1165-88. 18

6. Wyatt, P., Bensken, Fredric M., Pieracci, Vanessa & P., Ho. (2021.)Basic Introduction to Statistics in Medicine, Part 1: Describing Data. *Surg Infect (Larchmt)*, 22(6), 590–596 doi: 10.1089/sur.2020.429.